

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra výtvarné výchovy
Univerzita Karlova

Akademický rok 2023/24

Posudek vedoucí diplomové práce

Student: Jan Němec

Název práce: Výtvarná tvorba s využitím generativní umělé inteligence

Studijní obor: Pedagogika — Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Studijní plán: Bakalářské PG-VV od 2017 (ODBAPGVV17)

Práce se věnuje velmi aktuální a v didaktice výtvarné výchovy dosud jen minimálně probádané problematice. Text práce je strukturovaný logicky a přehledně.

Rešeršní část práce se věnuje vymezení pojmů a rámců zkoumané problematiky, předkládá přehled autorů, jejichž dílo buď zprostředkovaně nebo přímo souvisí s generativní AI. Zkoumá také nástroje, o které AI rozšiřuje oborový repertoár. Text je psaný věcně a srozumitelně, je dobře sestavený. V didaktické sekci se autor práce věnuje projektu využití generativní AI na druhém stupni základní školy. Jde o testování různých poloh, ve kterých může nový nástroj podpořit plánování, realizaci a reflexi výtvarných činností. Za vhodně vybrané považuji zaměření projektu na získávání žákovských zkušeností s grafickou prací, protože autor textu je sám zkušený grafik, a tak nehrozilo, že by na inovativní nástroj delegoval odborný obsah výuky. Jeho žáci se v průběhu projektu setkali se dvěma polohami AI, nejprve v rovině generování textu, později v rovině generování obrazu. Výrazný inovativní krok, který využití AI umožnilo, bylo komponování žákovských prací do jednoho tvaru, ale bez toho, že by technika vše vyřešila za lidi. Třetí rovina, ve které na závěr AI figuruje, je asistent učitelské reflexe. Projekt považuji za vtipný a inspirativní.

Ve výzkumné sondě se pak student seznamuje s metodou otevřeného kódování a v rámci případové studie řeší otázky, které navazují na předchozí didaktický projekt. Bádání je přínosnější tam, kde student zkoumá výhody a nevýhody, které při analýze projektu zaregistroval. Mezi výhody řadí zejména rozšíření pole experimentace a receptivních činností, dále možnost automatizace rutinních činností. Mezi nevýhodami, či problémy, jmenuje zvýšené obavy ze ztráty autenticity výtvarné výpovědi. Koncepty studované v teoretické části práce se do velké míry propisují do empirické sondy. Jako podmínka úspěšné práce s AI se ukázala být preciznost formulací zadání (promptů), což je motiv, se kterým byla práce započatá a který vede pozornost k důležitosti funkčního slovníku učitele.

Přínos práce přesahuje podle mého soudu rovinu odborného rozvoje studenta, může sloužit k orientaci v základech studované problematiky a jako inspirace pro učitele, kteří se pokoušejí inovovat svoje pracovní postupy. Byla bych ráda, kdyby student z práce publikoval odborný článek.

Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci v daném oboru a doporučuji ji k obhajobě.

4. 9. 2024

Mgr. Helena Kafková, Ph.D.